

Dopad koronavirové krize na mezinárodní obchod vybrané farmaceutické firmy

Bakalářská práce

Studijní program:

B0488A050006 Mezinárodní ekonomické vztahy

Studijní obor:

Mezinárodní obchod

Autor práce:

Soňa Přenosilová

Vedoucí práce:

PhDr. Ing. Lenka Sojková, Ph.D.

Katedra ekonomie

Zadání bakalářské práce

Dopad koronavirové krize na mezinárodní obchod vybrané farmaceutické firmy

Jméno a příjmení: Soňa Přenosilová
Osobní číslo: E19000196
Studijní program: B0488A050006 Mezinárodní ekonomické vztahy
Specializace: Mezinárodní obchod
Zadávací katedra: Katedra ekonomie
Akademický rok: 2021/2022

Zásady pro vypracování:

1. Stanovení hlavních cílů práce a formulace výchozích předpokladů.
2. Vymezení základních pojmů – covidová krize, mezinárodní obchod.
3. Charakteristika vybrané firmy, její výchozí postavení na trhu.
4. Analýza výrobní a obchodní činnosti podniku, vliv krize na firmu.
5. Formulace závěrů a vyhodnocení výchozích předpokladů.

Rozsah grafických prací:
Rozsah pracovní zprávy:
Forma zpracování práce:
Jazyk práce:

30 normostran
tištěná/elektronická
Čeština

Seznam odborné literatury:

- MACHKOVÁ, Hana, Eva ČERNOHLÁVKOVÁ a Alexej SATO, 2014. *Mezinárodní obchodní operace*. 6., aktualiz. a dopl. vyd. Praha: Grada. ISBN 978-80-247-4874-0.
- ŠTĚRBOVÁ, Ludmila, 2013. *Mezinárodní obchod ve světové krizi 21. století*. Praha: Grada. Expert (Grada). ISBN 978-80-247-4694-4.
- SALISBURY, Philip S., 2015. *Economic crisis*. University Press of America. ISBN 978-07-618-6683-1.
- KRUGMAN, Paul Robin, 2018. *International economics Theory and Policy*. Pearson Education Limited. ISBN 978-1-292-21487-0.
- PROQUEST. 2021 *Databáze článků ProQuest* [online]. Ann Arbor, MI, USA: ProQuest. [cit. 2021-10-27]. Dostupné z: <http://knihovna.tul.cz>

Konzultant: Ing. Jan Zubatý –ředitel firmy

Vedoucí práce:

PhDr. Ing. Lenka Sojková, Ph.D.
Katedra ekonomie

Datum zadání práce:

1. listopadu 2021

Předpokládaný termín odevzdání:

31. srpna 2023

doc. Ing. Aleš Kocourek, Ph.D.
děkan

L.S.

doc. PhDr. Ing. Pavla Bednářová, Ph.D.
vedoucí katedry

V Liberci dne 1. listopadu 2021

Prohlášení

Prohlašuji, že svou bakalářskou práci jsem vypracovala samostatně jako původní dílo s použitím uvedené literatury a na základě konzultací s vedoucím mé bakalářské práce a konzultantem.

Jsem si vědoma toho, že na mou bakalářskou práci se plně vztahuje zákon č. 121/2000 Sb., o právu autorském, zejména § 60 – školní dílo.

Beru na vědomí, že Technická univerzita v Liberci nezasahuje do mých autorských práv užitím mé bakalářské práce pro vnitřní potřebu Technické univerzity v Liberci.

Užiji-li bakalářskou práci nebo poskytnu-li licenci k jejímu využití, jsem si vědoma povinnosti informovat o této skutečnosti Technickou univerzitu v Liberci; v tomto případě má Technická univerzita v Liberci právo ode mne požadovat úhradu nákladů, které vynaložila na vytvoření díla, až do jejich skutečné výše.

Současně čestně prohlašuji, že text elektronické podoby práce vložený do IS/STAG se shoduje s textem tištěné podoby práce.

Beru na vědomí, že má bakalářská práce bude zveřejněna Technickou univerzitou v Liberci v souladu s § 47b zákona č. 111/1998 Sb., o vysokých školách a o změně a doplnění dalších zákonů (zákon o vysokých školách), ve znění pozdějších předpisů.

Jsem si vědoma následků, které podle zákona o vysokých školách mohou vyplývat z porušení tohoto prohlášení.

3. května 2022

Soňa Přenosilová

Anotace

Bakalářská práce je zaměřena na koronavirovou krizi a její dopady na mezinárodně obchodní činnost vybrané farmaceuticko-chemické firmy. Aveflor se řadí do skupiny malých a středních podniků a nachází se v Královéhradeckém kraji. Práce je rozdělena do dvou hlavních částí. První část se zabývá teoretickými pojmy jako je hospodářský cyklus a mezinárodní obchod. V teoretické části je ukázáno, jak krize vzniká. Dále jsou vyjmenovány druhy krizí, příčiny krizí a jejich průběh. Důležité v práci je také zaměření na mezinárodní obchod, který je zkoumán jak na úrovni státu, tak také ve firmě. V první kapitole praktické části jsou zachyceny informace o největších krizích 20. a 21. století. Nejvíce do hloubky je popsána krize koronaviru, její průběh v České republice a následné dopady. Další kapitola je věnována charakteristice vybrané firmy a její stručná historie. Hlavním cílem praktické části je analýza obchodní a zásobovací činnosti podniku Aveflor. Podle této analýzy jsou následně vyhodnoceny dopady krize na hospodaření firmy a změny v mezinárodně-obchodních činnostech firmy.

Klíčová slova

covid-19, chemický a farmaceutický průmysl, mezinárodní obchod, netržní krize

Annotation

This bachelor thesis focuses on the coronavirus crisis and its impacts on the international business activities of the selected pharmaceutical-chemical company located in the Hradec Kralove region. The thesis is divided into two main parts. The first part deals with economic cycle and international trade. The theoretical part shows how the crisis arises. The types of crises and the causes of crises are also mentioned in this chapter. The focus on international trade is also essential in this thesis. Trade relationships with foreign countries are examined at the state level and in the company. In the first chapter of the practical part is captured information about the greatest crisis of 20th and 21st centuries. The coronavirus crisis is described the most. In the thesis is mentioned course of the crisis in the Czech Republic and its impacts. The next part is dedicated to the characteristics of the selected company Aveflor. The practical part's main aim is to analyze the business and supply activities of the company Aveflor. According to this analysis, the impacts of the crisis on the company's finances and changes in the company's international business activities are subsequently evaluated.

Key Words

covid-19, chemical and pharmaceutical industry, international trade, , non-market crisis

Obsah

Seznam zkratk	11
Seznam tabulek	12
Seznam obrázků	13
Úvod	14
1 Vymezení odborných základních pojmů	16
1.1 Hospodářské cykly a krize	16
1.1.1 Pohledy na hospodářský cyklus.....	17
1.1.2 Typy cyklů a příčiny vzniku hospodářských cyklů a krizí.....	18
1.1.3 Průběh hospodářského cyklu	18
1.2 Mezinárodní obchod	20
1.2.1 Teorie a historie mezinárodního obchodu	21
1.2.2 Zahraniční obchod x mezinárodní obchod	21
1.2.3 Formy mezinárodního obchodu.....	22
1.2.4 Možnosti vstupu firem na zahraniční trh.....	22
1.2.5 Vývoj mezinárodního obchodu ve farmaceutickém a chemickém průmyslu v ČR	23
2 Nejvýznamnější světové krize 20. a 21. století	31
2.1 Koronavirová krize	32
2.1.1 Průběh koronavirové krize v ČR a její dopady.....	33
2.2 Finanční krize v roce 2008.....	34
3 Charakteristika společnosti Aveflor	35
3.1 Předmět podnikání	35
3.2 Historie Avefloru a výchozí postavení firmy na trhu	36
4 Analýza výrobní a obchodní činnosti podniku	37

4.1	Zásobovací činnost	37
4.2	Prodejní činnost firmy	40
4.2.1	Výrobní řady společnosti Aveflor.....	40
4.2.2	Analýza tržeb podle zemí a výrobních řad Avefloru.....	41
4.3	Dopady na hospodaření firmy způsobené pandemií covidu-19.....	49
	Závěr	52
	Seznam použité literatury	54

Seznam zkratek

BOV – bag on valve

EU – Evropská unie

HDP - hrubý domácí produkt

INCOTERMS – International Commercial Terms

rHDP - reálný hrubý domácí produkt

Seznam tabulek

<i>Tabulka 1: Zahraniční obchod s chemikáliemi s 5 největšími obchodními partnery (2007) v tis. USD</i>	24
<i>Tabulka 2: Zahraniční obchod s chemikáliemi s 5 největšími obchodními partnery ČR (2008) v tis. USD</i>	25
<i>Tabulka 3: Zahraniční obchod s chemikáliemi s 5 největšími obchodními partnery ČR (2009) v tis. USD</i>	26
<i>Tabulka 4: Zahraniční obchod ČR s chemikáliemi s 5 největšími obchodními partnery (2018), v tis. USD</i>	28
<i>Tabulka 5: Zahraniční obchod s chemikáliemi s 5 největšími obchodními partnery ČR (2019) v tis. USD</i>	29
<i>Tabulka 6: Vývoj nákupů obalů (2017-2022) v Kč</i>	38
<i>Tabulka 7: Vývoj nákupů surovin a zboží (2017-2022) v Kč</i>	39
<i>Tabulka 8: Vývoj výše tržeb (2007-2020), v tis Kč</i>	41
<i>Tabulka 9: Složení obchodních partnerů Avefloru (2017-2020), v Kč</i>	43
<i>Tabulka 10: Vývoj prodaných výrobků v Kč (2017-2021)</i>	47
<i>Tabulka 11: Vývoj výsledku hospodaření Avefloru (2018-2020) v Kč</i>	50

Seznam obrázků

<i>Obrázek 1: Průběh hospodářského cyklu</i>	16
<i>Obrázek 2: Zahraniční obchod s chemikáliemi s 5 největšími obchodními partnery ČR (2007) v tis. USD</i>	25
<i>Obrázek 3: Zahraniční obchod s chemikáliemi s 5 největšími obchodními partnery ČR (2008) v tis. USD</i>	26
<i>Obrázek 4: Zahraniční obchod s chemikáliemi s 5 největšími obchodními partnery ČR (2009) v tis. USD</i>	27
<i>Obrázek 5: Zahraniční obchod s chemikáliemi s 5 největšími obchodními partnery ČR (2018) v tis. USD</i>	28
<i>Obrázek 6: Zahraniční obchod s chemikáliemi s 5 největšími obchodními partnery ČR (2019) v tis. USD</i>	29
<i>Obrázek 7: Vývoj výše tržeb Avefloru 2007-2020 (v tis. Kč)</i>	42
<i>Obrázek 8: Složení obchodních partnerů Avefloru (2017) dle zemí, v Kč; v %</i>	44
<i>Obrázek 9: Složení obchodních partnerů Avefloru (2018) dle zemí, v Kč; v %</i>	45
<i>Obrázek 10: Složení obchodních partnerů Avefloru (2019) dle zemí, v Kč; v %</i>	46
<i>Obrázek 11: Složení obchodních partnerů Avefloru (2020) dle zemí, v Kč; v %</i>	47

Úvod

Koronavirová krize přišla nečekaně a zasáhla hospodaření států a především firem. Krize vznikla z důvodu opatření, které vlády států zaváděly, aby se vir dále nešířil ve společnosti. Propojenost všech ekonomik byla v době pandemie narušena kvůli zamezení cestování. Pro mnoho odvětví měla pandemie koronaviru fatální následky. Cestovní ruch a služby k němu přidružené byly omezeny téměř úplně. Kvůli zavedeným opatřením mnoho podniků krizi neustálo a muselo své podnikání ukončit. Toto se netýkalo oborů zdravotnictví, chemie a farmacie. Právě v době pandemie zaznamenala tato odvětví růst, protože byla zvýšená poptávka po produktech typu zdravotnického materiálu, chemických prostředků nebo například vakcín. I v době pandemie byl mezinárodní obchod důležitý pro získání stěžejních produktů například z Číny.

Obchod se zahraničím je v dnešní době velmi důležitý pro hospodaření každé země. I pro firmy je mezinárodní obchod důležitý pro jejich další větší rozvoj a budování kontaktů a vazeb se zahraničními obchodními partnery. Mnoho podniků si nechává své suroviny dovážet ze zahraničí, protože je mohou pořídit levněji nebo i ve větším množství. Nejedná se pouze o dovoz, ale také o vývoz vlastních výrobků do zahraničí, kde mají firmy větší možnost uplatnění než na malém tuzemském trhu.

Bakalářská práce se zaměřuje na vyhodnocení dopadů koronavirové krize na mezinárodně obchodní činnost vybrané farmaceuticko-chemické firmy. První část práce bude věnována hospodářskému cyklu a krizi. V této části bude také zmíněno, jak krize vzniká a jaké druhy krizí existují. Další část bude pojednávat o mezinárodním obchodě a o formách vstupu na zahraniční trh.

Cílem praktické části bude vyhodnocení dopadů koronavirové krize na konkrétní firmu a její zahraniční obchod. Pro analýzu byla zvolena společnost Aveflor a. s. Tato firma se zabývá především výrobou a prodejem chemických a farmaceutických produktů. Na trhu Aveflor vystupuje přes 20 let a pro svou výrobu si nechává dovážet suroviny a obalový materiál ze zahraničí. Své výrobky následně exportuje do zahraničí. Závěrečná část práce bude věnována vyhodnocení dopadů krize na firmu.

Pro dosažení cíle práce byly formulovány tři předpoklady. První z předpokladů se zaměřuje na to, jak významně byl podnik krizí zasažen, další dva se týkají pružnosti reakce firmy na krizi:

1. Koronavirová krize značně zasáhla hospodaření podniku (snížení zakázek, snížení produkce, snížení zisku).
2. Podnik byl schopný rychle reagovat na krizi změnou výrobního portfolia.
3. Podnik začal své výrobky exportovat do jiných států.

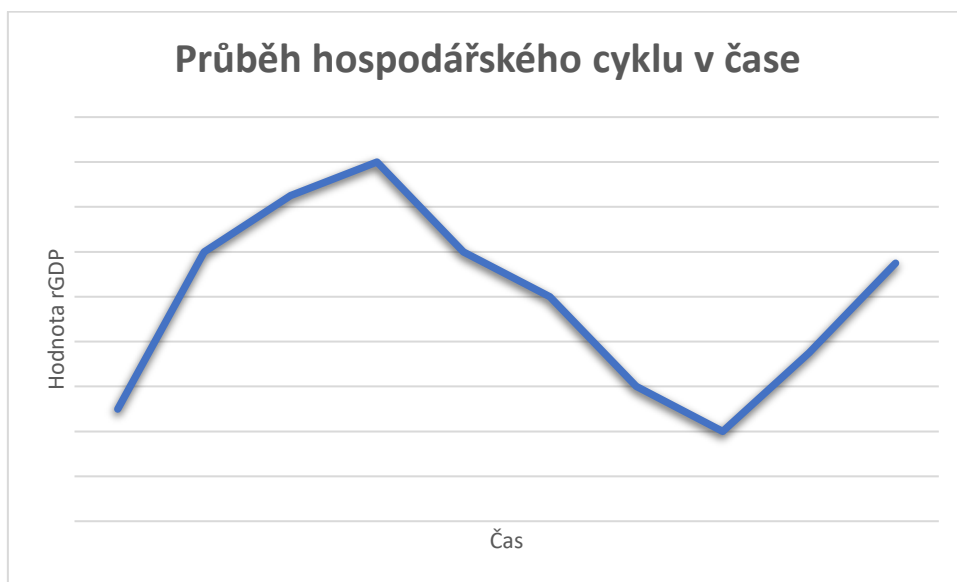
Pro teoretickou část práce byla zvolena metoda odborné rešerše literatury. V praktické části bylo využito metod analýzy pomocí tabulek a grafů. Na základě statistických analýz dat o mezinárodním obchodě firmy budou vyhodnoceny dopady koronavirové krize na mezinárodní obchod a potvrzeny nebo vyvráceny stanovené předpoklady.

1 Vymezení odborných základních pojmů

První kapitola se zabývá hospodářskými cykly a jejich druhy. Důležité v této kapitole jsou pohledy jednotlivých ekonomů a ekonomických škol na cyklus v ekonomice. Akcent bude kladen na krize, jejich vznik a průběh.

1.1 Hospodářské cykly a krize

Hospodaření státu je označováno jako jeho ekonomika a výrobní činnost. Funguje nerovnoměrně a mění se v čase. Problematikou změn v ekonomice se zabývá hospodářský cyklus, jehož vývoj je v ekonomice ovlivněn sociálními, ekonomickými a politickými faktory. Hospodářský cyklus je definován jako kolísání hospodářských ukazatelů. Mezi tyto ukazatele se řadí reálný hrubý domácí produkt, nezaměstnanost, cenová hladina, změny v platební bilanci nebo také změny v úrokových sazbách. Vzestupné a sestupné fáze cyklu se poté zobrazí v grafickém vyjádření, kde lze zjistit, jak jsou jednotlivé fáze cyklu dlouhé. (Jurečka, 2017)

Obrázek 1: Průběh hospodářského cyklu

Vlastní zpracování

V grafu se na ose y nachází reálný hrubý domácí produkt, na ose x je zobrazen čas, ve kterém cyklus probíhá. První část grafu zachycuje růst v ekonomice. Reálný hrubý domácí produkt roste a zároveň se také zvyšuje čistý export. Když je ekonomika v růstu, cenová hladina v zemi se zvyšuje a procentní míra nezaměstnanosti postupně klesá. Poté dosahuje cyklus svého vrcholu. Další fází je recese. V případě krize v ekonomice rHDP klesá a nezaměstnanost v zemi roste. Z důvodu malého množství peněz v oběhu se inflace v zemi snižuje a firmy se snaží své výrobky prodat levněji.

1.1.1 Pohledy na hospodářský cyklus

V historii ekonomické teorie bylo několik ekonomů, kteří se zabývali teorií hospodářských cyklů, avšak ne vždy se jejich názory shodují. Z tohoto důvodu je řada různých pohledů na to, jak cyklus vzniká a vyvíjí se. Proto se na tuto teorii nahlíží z několika úhlů.

Keynesovské pojetí

Mezi prvními, a zároveň nejznámějším ekonomem, který se detailněji zabýval teorií hospodářských cyklů, byl John Maynard Keynes. Jeho pohled spočíval v tom, že cyklus je způsoben nerovnováhou v soukromých investicích. Nerovnováha může být také zapříčiněna malou reakcí na poklesy a růsty úrokových měr. Růst v ekonomickém cyklu může být způsoben značným technologickým pokrokem, který může pro firmy znamenat významnou výhodu na trhu. Firmy, které disponují lepšími technologiemi, vyrábí své výrobky levněji a mohou je i výhodněji prodávat zákazníkům než konkurenční podniky. (Czesaný, 2006)

Monetaristické pojetí

Monetaristé nahlíželi na cyklus odlišně. Podle monetaristů byl hospodářský cyklus způsobený změnami peněžní zásoby v ekonomice. V případě, že se v oběhu nachází velké množství peněz, ekonomika je ve fázi expanze. Domácnosti mají k dispozici peníze, proto nakupují více. Naopak recesí se rozumí růst úrokových sazeb a malá zásoba peněz v oběhu. Domácnosti mají v nejisté době obavy o ztrátu zaměstnání, proto jsou konzervativní a snaží se šetřit si své peníze. (Czesaný, 2006)

1.1.2 Typy cyklů a příčiny vzniku hospodářských cyklů a krizí

V současnosti je definováno několik druhů cyklů. Cykly se mohou rozčleňovat podle času. Délka cyklu se odvíjí od vlivů, které na něj působí. Krátkodobé cykly jsou označovány také jako Kitchinovy cykly. Vyvolání krátkodobého cyklu je způsobeno přesunem zásob v ekonomice. Jedná se o krátkodobé kolísání reálného hrubého domácího produktu, například z důvodu sezónních událostí. Kitchinovy cykly jsou nejkratší a jejich doba se pohybuje od 3 do 5 let. (Czesaný, 2007)

Dále existují střednědobé cykly, které jsou označovány také jako Juglarovy. Příčinou těchto střednědobých smyček jsou nabídkové a poptávkové šoky v ekonomice, které souvisejí s investičními výdaji do strojů a zařízení a s odpisy tohoto dlouhodobého majetku. Délka střednědobých cyklů obvykle trvá 7 až 11 let. Záleží ale na investorovi podle délky investice. (Czesaný 2007)

Kondratěvovy vlny jsou nejdéle trvající ze všech cyklů. V případě Kondratěvových vln je důvodem vzniku vynález nových technologií a užití těchto technologií v ekonomice. Příkladem lze uvést mezníky v historii vynálezů, tedy parní stroj, objev počítače a internetu. Příčinnou vzniku cyklu mohou také být vážné a hluboké válečné nebo politické nepokoje. Zde se může jednat o světovou válku. Kondratěvovy vlny trvají od 55 do 60 let. V době dnešního zrychlení technologického pokroku se ale jejich čas zkracuje. (Czesaný, 2006)

Krize a hospodářské cykly se dají také rozdělovat podle toho, z jaké příčiny vzniknou. Krize vznikají stále a jsou běžnou součástí lidské společnosti. Krize může vzniknout díky několika možným příčinám. Jednou z nich je například zvyšování cen primárních vstupů na světovém trhu. Vnějšími příčinami vzniku krize jsou informační bariéry mezi subjekty na trhu. Zde se může jednat o neúplné nebo nedostatečné informace. (Blažek, 2014)

1.1.3 Průběh hospodářského cyklu

V ekonomice je hospodářský cyklus rozdělen na fáze, mezi které se řadí sedlo, oživení, expanze, vrchol a recese. První částí hospodářského cyklu je oživení, které následně přechází do fáze konjunktury. Fáze oživení se projevuje zvyšováním rHDP v ekonomice, zároveň s růstem HDP se zvyšuje poptávka po zboží a službách, které vyrábějí podniky. Firmy musí

zvýšit svoji produkci, aby byly schopny uspokojit poptávku. Zvýšení vyráběného množství firmy musí vyřešit přijetím nových pracovníků a získat potřebný kapitál pro výrobu. Kvůli poptávce po nových zaměstnancích nezaměstnanost ve společnosti postupně klesá. Pokud se zvýší zaměstnanost spotřebitelů, zvýší se i disponibilní příjem více domácnostem v ekonomice a tyto domácnosti nyní budou moci využívat více peněz na spotřebu. To, že spotřebitelé více utrácejí, pomáhá firmám při tvorbě zisku, který pak mohou dále investovat do rozvoje firmy. V ekonomice, která prosperuje, si vedou dobře také banky a podobné instituce. Banky mají vyšší odbyt svých úvěrů, díky kterým tvoří převážnou část svých zisků. (Jurečka, 2017)

Pokud je růst na svém maximu, je v ekonomice dosaženo vrcholu. V oběhu je dostatek peněz, které spotřebitelé utrácejí. Podniky mají větší problém najít na trhu práce nové potenciální zaměstnance. Nabízejí tedy větší mzdu, aby je zaujaly. Postupně se začínají zvyšovat ceny primárních vstupů. Tato fáze znamená přechod z vrcholu do fáze recese. Recesí je označován dlouhodobý pokles hospodářské aktivity v zemi, který je doprovázen prudkým snížením cenové hladiny. Nezaměstnanost se zvyšuje, protože firmy propouštějí své zaměstnance. Vývoz značně klesá, firmy nemají dostatečnou poptávku po své produkci, s nedostatečnou spotřebou se snižuje i rHDP.

Veškeré toto zvyšování má za následek zvyšování cen finálních výrobků. Na zdražování reagují domácnosti menší spotřebou než dříve. Podniky pozorují značný pokles poptávky po zboží a výrazný pokles zisku. V tomto případě recese pomůže vyčlenit z trhu nekonkurenceschopné podniky a na trhu zůstávají pouze silné podniky, které krizi přečkají. Těmito změnami se ekonomika dostane až na své dno neboli sedlo. (Jurečka, 2017)

Další částí cyklu je sedlo. Ekonomika státu se nachází na svém dně, výdaje domácností a firem nerostou ani neklesají. Nezaměstnanost v zemi je na vysoké úrovni. Chování spotřebitelů není optimistické, proto se co nejvíce vyhýbají riziku. Domácnosti nerealizují velké nákupy a snaží se šetřit si své úspory. Nejistota spotřebitelů se dotýká také firem, které zaznamenávají nízkou poptávku po své produkci. Nízká poptávka po zboží a službách ze strany spotřebitelů se negativně projeví ve výši tržeb a zisku. Stagnující či klesající zisky donutí některé firmy jejich činnost ukončit nebo činnost co nejvíce zefektivnit a náklady

zredukovat na potřebné minimum. V okamžiku, kdy domácnosti začnou postupně nakupovat z důvodu nízké cenové hladiny, firmy uvidí příležitost. Započne nové najímání zaměstnanců, čímž se začne snižovat nezaměstnanost. Firmy se budou snažit zhodnotit své peníze investicemi do nových strojů. Právě s klesající nezaměstnaností se začnou zvyšovat příjmy spotřebitelů, ve kterých uvidí potenciál bankovní instituce a začnou nabízet své úvěry domácnostem. (Jurečka, 2017)

1.2 Mezinárodní obchod

Důležitou součástí každé rozvinuté otevřené ekonomiky je realizace mezinárodního obchodu. Firmy i země ho v dnešní době využívají a je důležitý pro udržení firmy na trhu. Podle výše zahraničního obchodu lze zjistit výkonnost dané země nebo podniku.

Aby bylo možné vymezit pojem mezinárodní obchod, je potřeba definovat nejprve obchod. Obchod znamená peněžní a reálné ekonomické transakce, které jsou úzce propojeny se směnou zboží a služeb. Mezinárodní obchod je obchod realizovaný do zahraničí. Může se jednat například o přímý vývoz. (Štěrbová, 2013)

Obchod je možné vnímat dvěma způsoby. První koncepcí je obchod jako jednání dvou stran, tedy funkční chápání obchodu. Jedná se tedy o prodeje a nákupy zboží či služeb buď výměnou zboží za zboží, tedy barterový obchod nebo je možné obchod uskutečnit formou zboží za ekvivalent. Ekvivalentem je myšleno směna zboží za peníze. Dalším možným pojetím je obchod jako uspořádání více podniků a institucí, které realizují obchodní operace. Spojením funkčního a institucionálního pohledu na obchod sestává národohospodářské pojetí obchodu. Národohospodářský pohled na obchod znamená, že v ekonomice je obchod brán jako jedno její odvětví. Obchod je velice důležitá součást každé národní ekonomiky. (Štěrbová, 2013).

1.2.1 Teorie a historie mezinárodního obchodu

Vzájemné obchodování států má několik důvodů. Obchodování mezi dvěma a více státy může pomoci ke zvýšení zisku z obchodu. Země, které mezi sebou obchodují, jsou rozdílné a každý stát se specializuje na výrobu jiných výrobků. Pro mnoho zemí je tedy lepší soustředit se na výrobu toho, co vyrobí za nejnižší náklady a ostatní komodity si nechají dovézt z jiného státu. (Krugman, 2018).

První teorie o mezinárodním obchodu formulovali merkantilisté. Podle merkantilistů obchod spočíval k přerozdělování bohatství. Jejich myšlenky byly založeny na bohatství národů. Postupem času byly v ekonomické teorii nové poznatky, které byly založeny na mezinárodní dělbě práce. Právě mezinárodní dělba práce obchod podporuje, protože čím více pracovních sil je, tím více produkce se vyrobí. Tato nadbytečná produkce může být dále prodávána do zahraničí, protože jeden stát by nedokázal takové množství produkce spotřebovat. (Neumann, 2010)

Historie vzniku absolutních a komparativních výhod sahá až do 17. - 18. století. V této době byly definovány dvě hlavní výhody, které byly popsány známými ekonomy. První výhoda je absolutní, kterou formuloval jeden z nejznámějších ekonomů Adam Smith. Tato výhoda spočívá v tom, že každý stát by se měl zaměřovat na výrobu produktů, které vyprodukuje za nejnižší náklady, a naopak produkty, které jiný stát vyrobí levněji, si nechá dovézt. Druhou známou výhodou v mezinárodním obchodě je komparativní výhoda, kterou se zabýval David Ricardo. (Krugman, 2018)

1.2.2 Zahraniční obchod x mezinárodní obchod

V dnešní době není žádná země soběstačná, proto musí využívat zahraničního obchodu s ostatními zeměmi, aby si zajistila plynulý chod ekonomiky. Zahraniční obchod znamená směnu zboží a služeb jednoho státu s jiným státem. Směna zboží a služeb je realizována přes hranice státu, jedná se tedy o zahraniční obchod. Mezinárodní obchod je soubor veškerých zahraničně obchodních činností několika států. Pokud je tedy realizován zahraniční obchod více států, jedná se o obchod mezinárodní. (Štěrbová, 2013)

1.2.3 Formy mezinárodního obchodu

Pro mnoho firem je důležité rozvíjet svůj obchod nejen v tuzemsku, ale i v zahraničí. Firmy mají několik možností, jak na zahraniční trh vstoupit. První a zároveň nejsnazší možností vstupu jsou vývozní a dovozní operace. Pokud podniky začnou spolupracovat se zahraničím, uzavírají mezi sebou smlouvy a užívají obchodní metody, aby byla spolupráce co nejúspěšnější. (Machková, 2014).

Mezinárodní obchod je možné členit dle několika hledisek. První hledisko je teritoriální rozdělení. Zde se jedná o to, do které země je obchod realizován. Druhým možným členěním je komoditní členění. V případě komoditního členění záleží na tom, který statek nebo služba je předmětem obchodu. Dále se mezinárodní obchod může rozdělit podle formy vstupu na zahraniční trh.

1.2.4 Možnosti vstupu firem na zahraniční trh

V této době mají firmy mnoho možností, jak na zahraniční trh vstoupit. Firmy musí dopředu provést podrobné analýzy zahraničních trhů a určit si, kolik chtějí vynaložit peněžních prostředků, aby mohly expanzi do zahraničí uskutečnit. Aby mohly firmy na trh vstoupit, mohou si vybrat z několika druhů vstupu na zahraniční trh. První formou vstupu na zahraniční trh jsou kapitálové vstupy podniků.

Kapitálové vstupy podniků na zahraniční trhy

Tato forma vstupu je ze všech zmíněných vstupů na zahraniční trh nejnákladnější, proto ji obvykle realizují velké firmy. Zároveň se u této formy vstupu na zahraniční trh vyžaduje před realizací investice propracovaná analýza prostředí cizí země, například prostřednictvím PEST analýzy. PEST analýza zkoumá politické, ekonomické, sociální a technické prostředí cizího státu. (Machková, 2014)

Formy nenáročné na kapitálové investice

Tento druh vstupu je velice výhodný pro firmy, které chtějí vložit do vstupu na nový trh co nejmenší náklady a zároveň nepodstupovat velké riziko. Zde se může jednat o obchod formou franchisingu, outsourcingu nebo licence. (Machková, 2014)

Vývozní a dovozní operace

Vstup na zahraniční trh touto formou je pro firmy jednoduchý a obvykle málo nákladný, vyžaduje ale značnou přípravu před vstupem. Vývozní operace jsou spíše vhodné pro větší firmy, které mají svá obchodní oddělení, a jejich výroba se soustřeďuje na vývoz průmyslového zboží. V případě prodeje průmyslových výrobků je prodejce povinen zákazníka odborně poučit, jak výrobek užívat. Pokud se firma rozhodne prodávat výrobky formou přímého vývozu, může určovat cenu, tvořit svou vlastní marketingovou strategii a po celou dobu mít výrobek pod kontrolou. (investopedia, 2021)

Prostřednické vztahy

Pokud je mezinárodní obchod realizován, vystupuje v něm několik článků. Prostředníci nakoupí vlastním jménem, na vlastní riziko. Rizikem pro prostředníky je nejistota prodeje výrobku dalším článkům. Výhodou pro prostředníky je nákup výrobků za nákupní cenu od firem. Prostředníci poté mohou cenu výrobku navýšit pro své zákazníky o ziskovou marži. Prostřednické vztahy obvykle využívají malé firmy, pro které by bylo nákladné vytvářet svá obchodní oddělení pro zahraniční trh. (Machková, 2014)

1.2.5 Vývoj mezinárodního obchodu ve farmaceutickém a chemickém průmyslu v ČR

V současné době jsou farmaceutický a chemický průmysl jedním z důležitých průmyslů v každé vyspělé ekonomice. V České republice tvoří ale pouze 1,4 % celkového HDP. V rámci mezinárodního obchodu je pro naši zemi mnohem významnější. Zastupuje 3. největší položku importovaných surovin do České republiky. Dle exportu je chemický a farmaceutický průmysl 6. největší. (infoabsolvent, 2021)

Zejména v době krize koronaviru byl tento průmysl důležitý pro veškeré vyspělé ekonomiky světa. V tabulkách níže je objem importů a exportů. Následně je pomocí rozdílu importu a exportu zobrazeno saldo obchodu dle jednotlivých zemí a let. Dlouhodobě je nejvíce realizován zahraniční obchod se sousedními zeměmi České republiky. Poté také do Maďarska a Ruska.

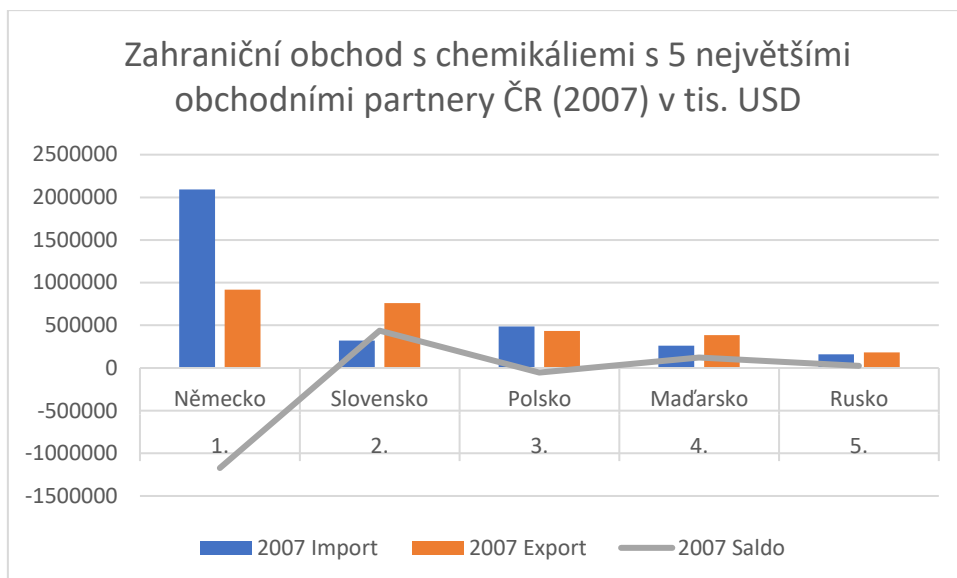
V tabulkách níže je zachycen import, export a saldo v chemicko-farmaceutickém průmyslu. V prvních třech letech se data vztahují k rokům 2007-2009. Rok 2008 byla doba, kdy se svět potýkal se světovou finanční krizí.

Tabulka 1: Zahraniční obchod s chemikáliemi s 5 největšími obchodními partnery (2007) v tis. USD

Pořadí	Země	2007		
		Import	Export	Saldo
1.	Německo	2091105	918790	-1172315
2.	Slovensko	321227	758819	437592
3.	Polsko	488381	435307	-53074
4.	Maďarsko	260387	383977	123590
5.	Rusko	159334	184609	25275

Vlastní zpracování dle (wits.worldbank, 2022)

Pro lepší znázornění je pod Tabulkou 1 vytvořen graf. Toto období je doba před vypuknutím finanční krize. Podle tabulky výše je největší obchodní partner Německo. Obchod s Německem není důležitý pouze v této oblasti ekonomiky, ale téměř ve všech odvětvích. Pasivní obchodní bilance byla v roce 2007 zaznamenána u Německa a u Polska. Záporné saldo znamená, že vývoz z České republiky byl nižší než dovoz do ČR. Do Maďarska, Ruska a na Slovensko bylo vyvezeno více než dovezeno.

Obrázek 2: Zahraniční obchod s chemikáliemi s 5 největšími obchodními partnery ČR (2007) v tis. USD

Vlastní zpracování dle (wits.worldbank, 2022)

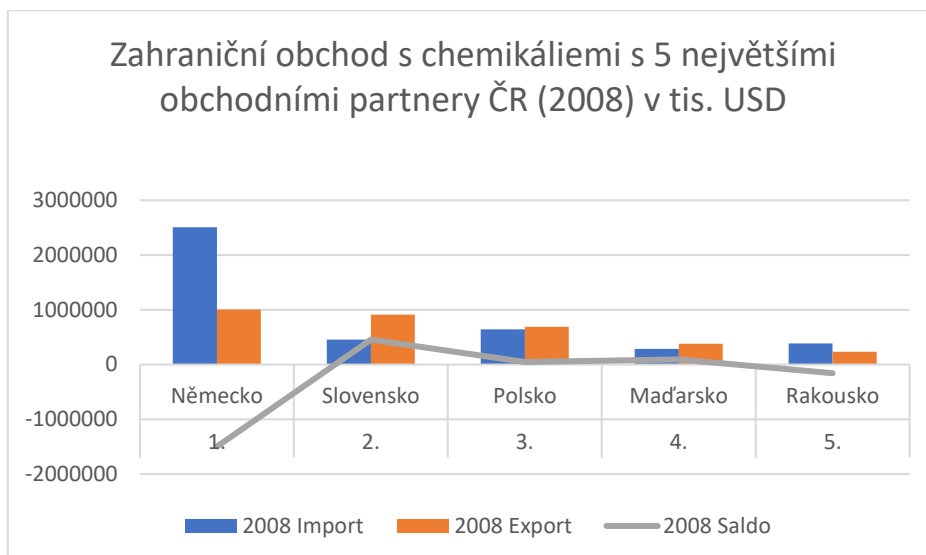
Podle grafu výše jsou největšími zahraničními obchodními partnery České republiky pouze země Evropy. Dlouhodobě je nejvíce realizovaný zahraniční obchod se sousedními zeměmi České republiky. Největší dovozní zemí chemických produktů pro Českou republiku bylo v roce 2007 Německo. Zároveň také nejvíce produktů bylo exportováno do Německa.

Tabulka 2: Zahraniční obchod s chemikáliemi s 5 největšími obchodními partnery ČR (2008) v tis. USD

Pořadí	Země	2008		
		Import	Export	Saldo
1.	Německo	2505138	1008077	-1497061
2.	Slovensko	455535	911677	456142
3.	Polsko	645379	690576	45197
4.	Maďarsko	284372	379453	95081
5.	Rakousko	388208	233319	-154889

Vlastní zpracování dle (wits.worldbank, 2022)

V tomto roce se mezi 5. největšími obchodními partnery pro obchod s chemikáliemi objevuje Rakousko, které dovezlo do ČR mnohem větší objem zboží.

Obrázek 3: Zahraníční obchod s chemikáliemi s 5 největšími obchodními partnery ČR (2008) v tis. USD

Vlastní zpracování dle (wits.worldbank, 2022)

V roce 2008 se dovoz z Německa zvýšil a export snížil. Jedním z důvodů, proč se export snížil, byla finanční krize, která proběhla v roce 2008. Právě v době krize se vývoz ze země snižuje a i dovoz klesá. V roce 2008 se stalo saldo obchodní bilance s Polskem kladným.

V tomto roce bylo dovezeno více chemických produktů z Rakouska. Pro ekonomiky států je obchod se zahraničním důležitý pro další ekonomický růst a získání většího tržního podílu v zahraničních zemích.

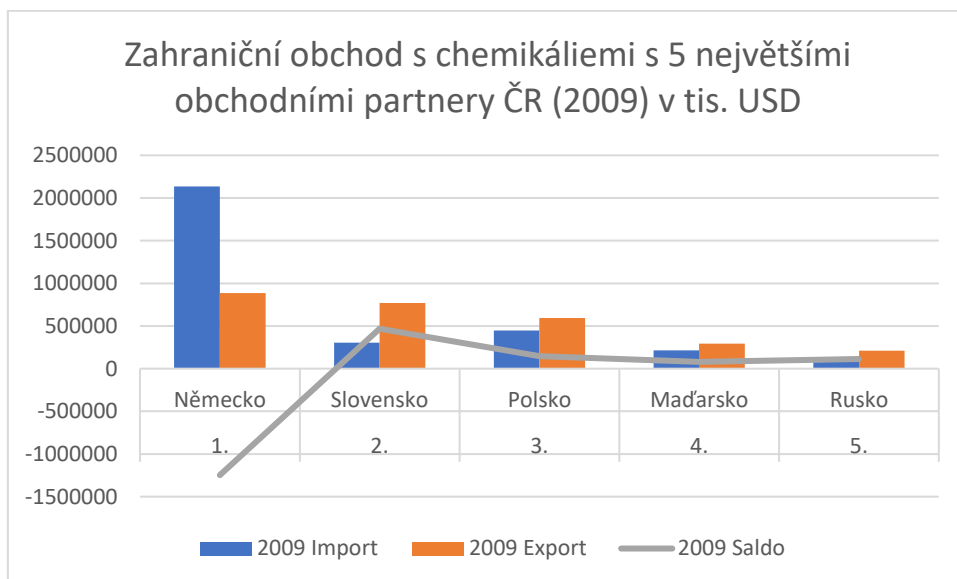
Tabulka 3: Zahraníční obchod s chemikáliemi s 5 největšími obchodními partnery ČR (2009) v tis. USD

Pořadí	Země	2009		
		Import	Export	Saldo
1.	Německo	2134924	887231	-1247693
2.	Slovensko	303098	770997	467899
3.	Polsko	448380	594743	146363
4.	Maďarsko	215014	294516	79502
5.	Rusko	96658	210257	113599

Vlastní zpracování dle (wits.worldbank, 2022)

Níže pod tabulkou je zobrazen graf, kde lze názorně vidět výše dovozů a vývozu a následné saldo. V roce 2009 měla Česká republika aktivní saldo se všemi zeměmi v grafu, kromě Německa.

Obrázek 4 Zahraniční obchod s chemikáliemi s 5 největšími obchodními partnery ČR (2009) v tis. USD

Vlastní zpracování dle (wits.worldbank, 2022)

V roce 2009 se rozdíl mezi exportem a importem s Německem snížil. Kromě Německa bylo u našich největších obchodních partnerů zaznamenáno aktivní saldo obchodní bilance. Vývoz na Slovensko se oproti roku 2008 zvýšil. U Maďarska a u Polska se objem exportovaných produktů snížil.

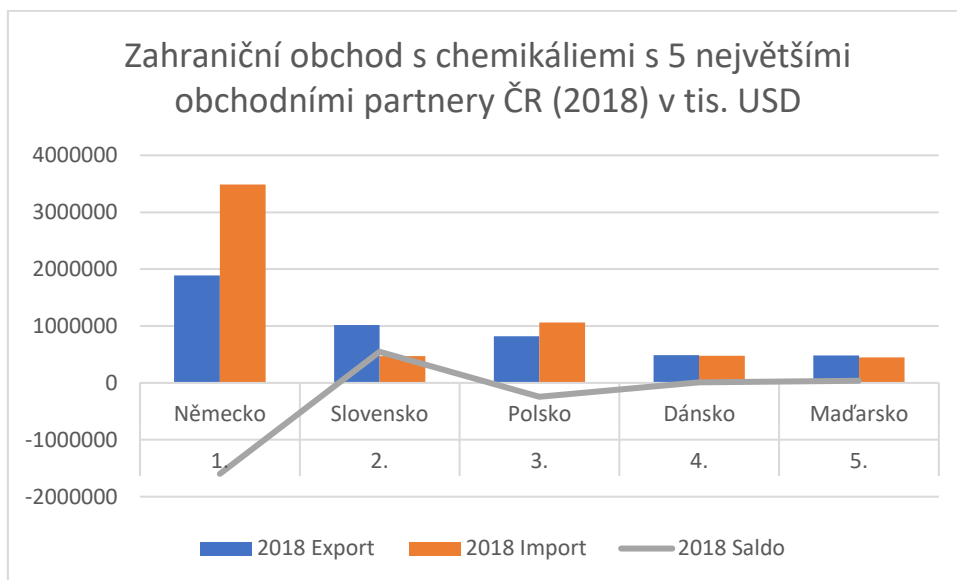
Zpracované tabulky níže se vztahují k době před vypuknutím krize. Je v nich uveden mezinárodní obchod s chemikáliemi se zeměmi Evropy. Právě ty jsou pro vývoz a dovoz produktů chemického průmyslu nejdůležitější.

Tabulka 4: Zahraniční obchod ČR s chemikáliemi s 5 největšími obchodními partnery (2018), v tis. USD

Pořadí	Země	2018		
		Export	Import	Saldo
1.	Německo	1889476	3488461	-1598985
2.	Slovensko	1015408	468123	547285
3.	Polsko	819612	1063273	-243661
4.	Dánsko	486411	477170	9241
5.	Maďarsko	483621	448408	35213

Vlastní zpracování dle (wits.worldbank, 2022)

Import chemikálii z Německa byl dvakrát větší než export. Nejvyšší export chemikálií byl realizován na Slovensko. Aktivní obchodní bilanci s chemikáliemi měla ČR v roce 2018 se Slovenskem, Dánskem a Maďarskem.

Obrázek 5: Zahraniční obchod s chemikáliemi s 5 největšími obchodními partnery ČR (2018) v tis. USD

Vlastní zpracování dle (wits.worldbank, 2022)

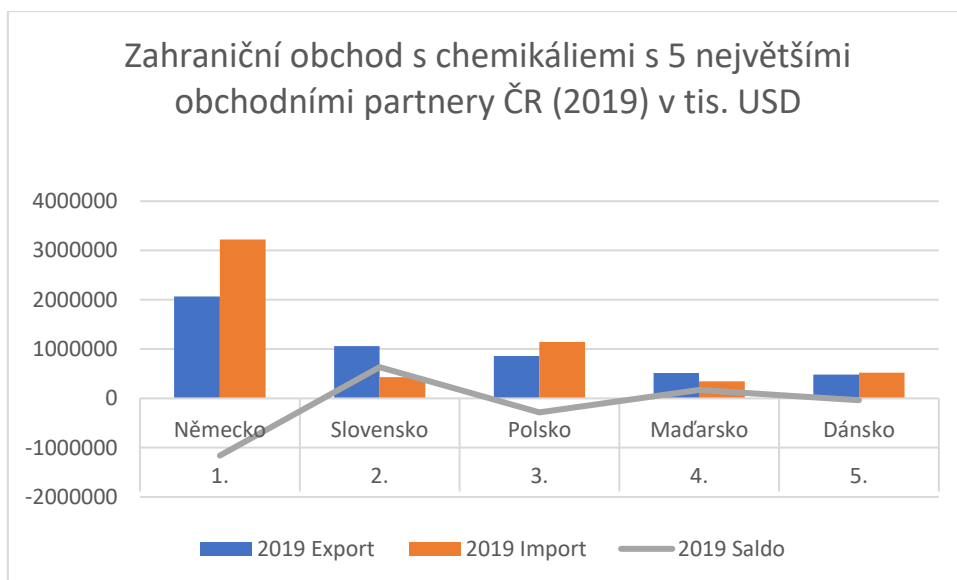
V roce 2018 bylo saldo obchodní bilance s chemikáliemi záporné s Německem i s Polskem. Oproti předchozím rokům se výše importu do ČR z Německa zvýšila. Dovoz z Polska do ČR se také zvýšil. Závislost na dovozu byla v roce 2018 vyšší než v roce 2009.

Tabulka 5: Zahraniční obchod s chemikáliemi s 5 největšími obchodními partnery ČR (2019) v tis. USD

Pořadí	Země	2019		
		Export	Import	Saldo
1.	Německo	2064283	3224979	-1160696
2.	Slovensko	1063167	429452	633715
3.	Polsko	860539	1145567	-285028
4.	Maďarsko	513769	343198	170571
5.	Dánsko	483663	519120	-35457

Vlastní zpracování dle (wits.worldbank, 2022)

V roce 2019 měla ČR záporné saldo obchodu s chemikáliemi s Německem, Polskem a Dánskem. Vývoz na Slovensko byl navýšen přibližně o 50 mil. USD.

Obrázek 6: Zahraniční obchod s chemikáliemi s 5 největšími obchodními partnery ČR (2019) v tis. USD

Vlastní zpracování dle (wits.worldbank, 2022)

Dlouhodobě je nejdůležitějším obchodním partnerem České republiky Německo, kam vyvází Česká republika největší objem chemických a farmaceutických produktů. Zároveň také největší objem importů pochází z Německa. Saldo obchodní bilance chemického a farmaceutického průmyslu s Německem je v analyzovaném horizontu záporné. Mezi další země, kam se nejvíce realizuje zahraniční obchod, patří sousední země České republiky a

dále Rusko, Dánsko a Maďarsko. U větších rozvinutých zemí typu Německa, Polska, Dánska bylo saldo obchodní bilance záporné. Naopak do menších zemí jako například Slovensko byly vyšší objemy exportů než importů a v případě obchodu s těmito zeměmi zaznamenala ČR aktivní saldo obchodní bilance.

2 Nejvýznamnější světové krize 20. a 21. století

Druhů krizí existuje celá řada. Jako jedny z nejčastějších, které vznikají ve světě, jsou ekonomické. Recese ekonomická může být způsobena například špatnými zásahy bank v podobě monetární politiky. Za vznikem finančních krizí může stát ale i selhání realitních trhů. Právě půjčování mnoha domácnostem na nemovitosti při nízkých úrokových sazbách bez ověření bonity klientů byl důvod pro vznik finanční krize v USA. (kurzy, 2000 - 2022)

Ve světě neproběhly pouze ekonomické krize, ale také recese neekonomické. Mezi neekonomické krize patří zdravotní krize. Tyto krize vznikají nečekaně a jejich vznik se nedá ovlivnit. Dopady těchto recesí jsou obvykle velmi zásadní. Jako příklad zdravotní krize lze uvést koronavirovou způsobenou pandemií covidu-19, která započala v roce 2019 a pokračuje dodnes. Již nyní je zjevné, že dopady jsou významné a netýkají se pouze hospodaření států, ale také psychiky lidí v celé společnosti.

V historii lidstva v ekonomikách po celém světě proběhlo několik významných krizí. Jedna z prvních závažných ekonomických krizí, která zasáhla postupně celý svět, byla velká hospodářská krize.

Velká hospodářská krize

Počátky velké hospodářské krize sahají do roku 1929, kdy v říjnu nastal krach na newyorské burze. Obavy z krize se vyskytly již na začátku roku 1929. Ekonomové se domnívali, že akcie v Americe jsou na vyšší hodnotě, než by měly být a mohl by nastat jejich propad. Predikce těchto ekonomů se naplnily 24. října 1929 a hodnota akcií začala prudce klesat. To odstartovalo mohutnou vlnu prodeje akcií ze strany akcionářů. Mnoho investorů začalo mít obavy o své investice, a proto chtěli své akcie co nejrychleji prodat, čímž způsobili ještě větší propad akcií. Kvůli masivnímu prodeji akcií začaly firmy krachovat z důvodu nedostatečného kapitálu. Krachy společností s sebou nesly další negativní dopady na ekonomiku v podobě strmého růstu nezaměstnanosti. Strach domácností o úspory vedl k výběrům úspor z bank. Některé banky měly také problémy s kapitálem, a proto nastal jejich krach. Krize se velice rychle dostala do Evropy, protože mnoho obchodních partnerů amerických společností se nacházelo v Evropě. (mbank, 2015)

Ropná krize

V dnešní době není možné si představit existenci světa bez ropy. Z ropy se vyrábějí důležité nezbytné statky, proto byl rok 1973 pro svět významný, a to z důvodu ropné krize. Země OPEC významně snížily těžbu ropy a také uvalily embargo na export ropy do států, které napomáhaly Izraeli v době Jomkipurské války. Tyto kroky způsobily výrazný nárůst ceny ropy, a to vedlo k hospodářským recesím ve Velké Británii, Francii a Spojených státech amerických. Od této krize je zcela jasné, že ropa je nezbytná surovina pro průmysl a celý svět je na ni značně závislý. (mbank, 2015)

2.1 Koronavirová krize

Koronavirus SARS-CoV-2 se poprvé objevil na konci roku 2019 v čínském městě Wuchan. Virus se následně začal šířit velice rychle do celého světa. Právě rychlým přenosem a nebezpečností viru započala epidemie, která byla poté prohlášena za pandemii, protože postupně zasáhla celý svět. Krize koronaviru je jednou z nejzásadnějších krizí, která zasáhla lidstvo v moderní historii. Na začátku jara roku 2020 byla nákaza koronavirem způsobující nemoc v Evropě natolik rozšířená, že byla označena za nejvíce zasažený kontinent. (businessinfo, 2021)

Netržní krize byla zapříčiněna vládními zásahy do ekonomiky z důvodu zamezení šíření covidu-19 v lidské společnosti. Tyto vládní zásahy se projevovaly omezujícími opatřeními ve všech sektorech ekonomiky a měly za následek výrazné snížení produkce výrobků podniků. (businessinfo, 2021)

Veškerá zavedená opatření mají negativní vliv na chod celé ekonomiky. Nejvíce se tento vliv projevuje v hospodaření státu. Vlády států se snaží pomoci podnikům a občanům, které krize citelně postihla, aby krizi překonali. Následkem toho vkládají státy do ekonomik miliardy eur na podporu podniků a občanů zasaženým krizí. Podpora pro státy je obvykle poskytována formou peněžních příspěvků například i od Evropské unie.

2.1.1 Průběh koronavirové krize v ČR a její dopady

Počátky krize v České republice se objevily poprvé v březnu v roce 2020, kdy byl v zemi zaznamenán první případ nákazy covidu-19. Krize měla rychlý spád z důvodu rychlého šíření viru napříč populací. Z důvodu nekontrolovatelného a nebezpečného šíření koronaviru musela vláda zavést drastická opatření. Firmy i občané států museli tato opatření dodržovat, protože v případě nedodržování opatření hrozily velmi vysoké pokuty. Na začátku pandemie bylo zavedeno také zavírání hranic, aby virus nemohl být šířen na území státu z jiného státu. Toto opatření znamenalo značnou přítěž pro exportéry a importéry. Pendleři museli být při každém přechodu hranic testováni, což značně prodloužilo cestu zboží od výrobce k zákazníkovi.

Opatření, která byla zavedena vládou, je více druhů. Některá se mohou vztahovat pouze na firmy, jiná zase plošně na celou společnost. Jedním z nejpřísnějších opatření, která vláda zavedla, byl lockdown. V historii mnoha států se pojem lockdown použil ve spojení s koronavirovou krizí v roce 2020. Lockdown je definován jako plošné uzavření jednoho státu z vážného důvodu. Lockdown ale nebylo nejpřísnější zavedené opatření. V březnu 2021 vláda omezila volný pohyb občanů mezi okresy celé České republiky. Toto opatření výrazně ztížilo cestování lidem, kteří museli přes hranice okresů dojíždět do zaměstnání. (mvr, 2021)

Několikrát byl z důvodu pandemie také vyhlášen nouzový stav, aby vláda mohla vydávat restriktivní opatření pro zamezení šíření covidu-19. Pokud by byla omezující opatření vydávána mimo nouzový stav, jednalo by se o protiprávní jednání. V době nouzového stavu bylo vydáno několik opatření typu nošení ochrany dýchacích cest ve vnitřních prostorech nebo uzavření provozoven služeb (kadeřnictví, restaurace). Další opatření se týkala zaměstnanců firem a podniků.

Od 22. 11. 2021 bylo rozhodnuto, že bude povinností testování zaměstnanců ve firmách. Testování mělo pomoci odhalit u zaměstnanců přítomnost koronaviru a zamezit dalšímu šíření viru v podniku. Tato opatření omezila život v každém státě a zároveň značně zasáhla státní finanční situaci. Jedním z možných řešení je podle odborníků proočkovanosť populace, která by mohla konec krize urychlit. (businessinfo, 2021)

Recese koronaviru se dotkla všech odvětví v ekonomice. Největší omezení zaznamenaly firmy, které podnikaly v cestovním ruchu. Tyto podniky musely téměř zastavit svoje podnikání. Dopady se netýkaly pouze ekonomických stránek států, ale také omezování kontaktů mezi lidmi. Společenské dopady se týkaly psychiky lidí ve společnosti, kteří museli kvůli zavedeným opatřením trávit více času doma.

2.2 Finanční krize v roce 2008

Jedna z posledních významných finančních krizí, která zasáhla celý svět, začala v roce 2007 a trvala až do roku 2010. Za vznikem této krize stojí mnoho příčin. Jednou z hlavních příčin bylo v té době významné snížení úrokových sazeb u hypotečních úvěrů. Z důvodu poklesu úrokových sazeb si mnoho domácností začalo půjčovat na koupi nemovitosti. Postupem času vyšlo najevo, že mnoho domácností nebylo schopno své půjčky splácet a to mělo markantně negativní vliv na banky a instituce, které poskytovaly tyto úvěry. Od roku 2007 do roku 2008 došlo u amerických bank ke značnému neúspěchu na trhu. Nejznámější bankou v USA, která zaznamenala pád v roce 2008, byla Lehman Brothers. (Salisbury, 2016)

Za vznikem finanční krize stálo také to, že cena ropy byla v té době na vysoké úrovni. V červenci roku 2008 stál jeden barel ropy kolem 147 USD. Vysoká cena ropy byla způsobena teoretickými obchody hedgingových a peněžních fondů. (Blažek, 2014)

3 Charakteristika společnosti Aveflor

Firma Aveflor je farmaceuticko-chemická rodinná firma nacházející se v Královéhradeckém kraji. Sídlo firmy je vedeno v obci Budčeves. Společnost Aveflor je akciovou společností. Nyní je její kapitál tvořen pouze českým kapitálem. Majiteli akcií společnosti jsou dva akcionáři, manželé Zubatí. Ředitelem Avefloru je syn manželů Zubatých, pan Ing. Jan Zubatý. (Aveflor, 2022).

Na začátku roku 2021 byla firma Aveflor uznána jako rodinný podnik, který splňuje podmínky, aby byl zařazen do registru rodinných podniků v ČR. (Aveflor, 2021) Zároveň se řadí do malého a středního podnikání, protože splňuje požadavky pro zařazení. Mezi hlavní požadavky zařazení do malého a středního podnikání patří počet zaměstnanců. Ten by neměl přesáhnout hranici 250 zaměstnaných osob v podniku. Dále by roční obrat neměl přesáhnout 50 milionů EUR nebo by suma aktiv nebo pasiv v rozvaze neměla dosáhnout hranice 43 milionů EUR. Od založení podniku zaregistrovala firma podstatný růst. Na začátku podnikání pracovalo v podniku pouze 15 pracovníků, v roce 2020 dosáhl počet zaměstnanců stovky. Významné rozšíření zaznamenalo za dobu podnikání firmy na trhu také výrobní portfolio. (czechinvest, 2021)

3.1 Předmět podnikání

Hlavním předmětem podnikání Avefloru je výroba farmaceutických, chemických a také veterinárních produktů a jejich následný prodej na tuzemském a zahraničním trhu. Do výrobního portfolia jsou řazeny zdravotnické prostředky, kosmetika, léčiva určená pro veterinární a humánní použití, okrajově se Aveflor zabývá také výrobou technických výrobků. V současné době je produkce zaměřena na plnění aerosolových přípravků, především sprejů, dále gelů a emulzí. Jako obalový materiál na většinu výrobků jsou využívány spreje, tuby, skleničky nebo plastové lahvičky, popřípadě pera. Firma se nezabývá pouze výrobou výrobků. Nabízí možnost výrobek vyvinout a navrhnout dle přesných požadavků zákazníka. (Aveflor, 2022)

3.2 Historie Avefloru a výchozí postavení firmy na trhu

Založení společnosti se datuje do roku 1995. Právě v tomto roce byla firma Aveflor zapsána do obchodního rejstříku. Firma se začala rychle rozvíjet a nyní se na českém trhu se firma nachází již přes 25 let. Za tuto dobu se jí podařilo expandovat i na zahraniční trh. Na počátku akcie společnosti drželo 5 akcionářů. Mezi těchto 5 akcionářů patřila také skupina Dental se sídlem v Jičíně. Původně firma produkovala kosmetické, zdravotnické a veterinární výrobky v podobě sprejů. Další roky se firma rozhodla nakoupit a zrekonstruovat prostory, ve kterých v dnešní době podniká. V roce 1998 začala firma v nově zrekonstruovaných prostorech vyrábět své výrobky. Již za 4 roky od vzniku byly ve firmě zavedeny normy ISO (9002, 13 488). Tyto normy se týkají systému managementu jakosti. Další ISO normy byly v podniku zavedeny v roce 2003. Pro podporu růstu firmy byla v roce 2007 zavedena nová technologie BOV. Technologie BOV měla za cíl vylepšení výrobků typu kosmetických emulzí, gelů, suspenzí. V historii této technologie výroby v ČR byl Aveflor jednou z mála firem, kde byla tato technologie výroby použita. Významný pokrok a usnadnění evidence veškerých dat podniku nastal v roce 2016-2017, kdy došlo k zavedení informačního systému K2. V tomto systému jsou evidovány například realizované nákupy podniku nebo dodavatelé firmy. V roce 2020 byla provedena velká investice v podobě zakoupení nových prostor určených pro vznik nových kanceláří firmy. (Aveflor, 2022)

4 Analýza výrobní a obchodní činnosti podniku

Společnost Aveflor vstupuje na zahraniční trh několika způsoby. Nejběžnější a nejčastější formou vstupu na zahraniční trh jsou vývozní a dovozní operace. Zahraničně obchodní činnost společnosti Aveflor je v současné době velmi rozvinutá. V roce 2021 bylo 70 % produkce celé společnosti určeno k vývozu do zahraničí. Firma za dobu svého působení výrazně zvýšila množství svých obchodních partnerů. Firma nyní realizuje svůj zahraniční obchod do více než 20 států, které se nachází v Evropské unii, ale i mimo ni. Odběratelé Avefloru se nachází také v Asii nebo v Severní Americe, popřípadě i v Egyptě nebo Turecku, ale i v jiných státech na Blízkém východě. Jedná se tedy o firmu, která se specializuje spíše na export, než na prodej výrobků v tuzemsku. Protože podnik realizuje obchod především do zahraničí, využívá dodací podmínky INCOTERMS, aby bylo zamezeno konfliktům při přepravě zboží. (Aveflor, 2022)

4.1 Zásobovací činnost

Oddělení nákupu se zabývá nákupem vhodného materiálu a obalů pro své vyrobené výrobky. Následně se suroviny a obalový materiál firmy uloží do skladu. Skladů je v areálu více druhů. Firma nakupuje od dodavatelů z tuzemska, ale také ze zemí Evropské unie a ze zemí mimo EU. Pro plynulý chod firmy je důležité nakupování surovin a obalů. S celým procesem nákupu je spojeno i skladování materiálu. Firma Aveflor nakupuje především suroviny chemického původu, ze kterých následně vyrábí chemické, farmaceutické, kosmetické a veterinární výrobky. Nevýhodou pro suroviny určené pro výrobu je oproti ostatním firmám expirace pro použití ve výrobě. Musí tedy být co nejdříve zpracovány.

Pro balení výrobků nakupuje firma různé druhy obalů, jako například spreje, tuby, pera. Své dodavatele má jak v České republice, tak v zahraničí. Primární obalový materiál si nechává dovážet převážně ze zemí Evropské unie.

V roce 2020 se import primárních obalů ze zemí Evropské unie snížil. Důvodem byl nižší objem zakázek podniku. Snížení zakázek bylo způsobeno nejistotou ve světě, která nastala kvůli nepříznivému vývoji pandemie.

Tabulka 6: Vývoj nákupů obalů (2017-2022) v Kč

Druh nákupu	Nákup země	2017	2018	2019	2020	2021	2022
Nakupované obaly	Evropa	23924567	25319215	24444564	19115786	20501123	2276815
	Tuzemsko	8018427	9894515	7114749	6493930	6967993	472514
	Zahraničí	1593036	2397651	1350211	1104003	813491	
	Součet	33536030	37611381	32909524	26713719	28282607	2749329
Nakupované obaly Sekundární	Evropa	706536	1951736	4738701	5348334	8357910	
	Tuzemsko	8281520	9128327	10977154	12683830	10195472	516186
	Zahraničí	4591926	4827107	3390576	92870	2227830	121966
	Součet	13579982	15907170	19106431	18125034	20781211	638152

Vlastní zpracování dle interních zdrojů Aveflor

Nakupované obaly v tabulce výše značí obaly, které jsou určeny přímo pro plnění emulzí, gelů a sprejů. Jedná se tedy o pera, spreje nebo plastové nádoby. Do obalů sekundárních firma zahrnuje veškeré druhy skládacích krabic, které slouží pro bezpečný převoz výrobků k zákazníkům.

V letech 2017, 2018, 2019 byl nákup primárních obalů stabilní. V roce 2020 přišlo rapidní snížení objednaných obalů z Evropy. Pokles těchto nákupů byl projevem snížení výroby z důvodu nižších zakázek ze zahraničí. Snížení nakupovaných obalů trvalo pouze jeden rok, a v roce 2021 bylo nakupované množství obalů na téměř stejné úrovni jako před vypuknutím pandemie. V Evropě nakupuje firma významně větší množství obalů. Z tabulky je patrné, že objednávky obalů z tuzemska se od roku 2018 snižovaly. Kromě roku 2021, kdy firma zaznamenala nárůst produkce po stabilizaci pandemie.

Následující tabulka se vztahuje k nákupům surovin od roku 2017 do 2022. Od roku 2020 probíhala v ČR krize koronaviru, proto je sledováno toto období.

Tabulka 7: Vývoj nákupů surovin a zboží (2017-2022) v Kč

Druh nákupu	Nákup země	2017	2018	2019	2020	2021	2022
Surovina pro výrobu a výplachy	Evropská unie			21 735	65 544	826 957	
	Tuzemsko	5 079 609	5 699 864	6 322 528	5 949 750	4 242 635	25 103
	Součet	5 079 609	5 699 864	6 344 263	6 015 293	5 069 592	25 103
Suroviny nakupované	Evropská unie	4 489 104	4 862 236	7 698 696	6 532 813	9 554 137	343 742
	Tuzemsko	18 745 311	21 119 951	20 839 151	22 708 488	22 156 111	2 949 332
	Zahraničí	59 399	662 386	285 985	199 722	246 510	
	Součet	23 293 814	26 644 573	28 823 832	29 441 023	31 956 758	3 293 074
Zboží	Evropská unie	2 381 280	1 780 291	298 604			
	Tuzemsko	607 482	707 382	442 815	897 861	166 500	32 000
	Součet	2 988 762	2 487 672	741 419	897 861	166 500	32 000

Vlastní zpracování dle interních zdrojů Aveflor

Suroviny, které firma nakupuje, se dělí do dvou základních skupin. Suroviny pro výrobu a výplachy slouží pro vyčištění výrobních linek a vyčištění převozních IBC kontejnerů. Druhou skupinou jsou již suroviny určené pro výrobu sprejů, gelů a emulzí. Zboží určené pro další prodej se od roku 2017 stále snižuje. Podnik se spíše zaměřuje na vývoj a výrobu svých výrobků. Největší objem zboží byl nakupován ze zemí Evropské unie a především ze zahraničí. V roce 2021 byl objem nakupovaného zboží na nejnižší úrovni a firma se spíše zabývala vlastní výrobou. V době pandemie se firma rozhodla nakupovat převážně z tuzemska. Suroviny ze zemí mimo EU téměř nenakupovala. Nákup surovin z evropských zemí se v roce 2020 snížil, protože pandemie omezila výrobu a nakupovat ze zahraničí bylo složitější.

V době pandemie se i změnil přístup ke skladování. Pro zajištění plynulé výroby je důležité udržovat vyšší skladové zásoby než před pandemií. Důvodem, proč jsou skladové zásoby vyšší, je nejistota přesného dodání surovin nebo obalů a ohrožení plynulosti výroby. Právě v roce 2022 jsou dodací lhůty pro zboží ze zahraničí významně delší. Firma využívá koncept Just in time, který je ale v době po krizi riskantní, proto je pro podnik jistější na přechodnou dobu udržovat vyšší skladové zásoby, aby byla zajištěna plynulá výroba.

4.2 Prodejní činnost firmy

Hlavním úkolem obchodní činnosti Avefloru je odbyt výrobků nebo zajištění smluvního plnění firmy. Aveflor své výrobky prodává odběratelům z České republiky. Svě další obchodní partnery má podnik také v zemích Evropské unie a i mimo ni. Pro vstup na zahraniční trh využívá firma i svůj e-shop, kde má možnost získat více zákazníků jak v České republice, tak v zahraničí. Na zahraniční trhy vstupuje i formou smluvní výroby.

4.2.1 Výrobní řady společnosti Aveflor

Aveflor vyrábí a prodává podle svých receptur pod obchodními značkami Akutol, Arpalit, Trioderm, Cognoscin, Kerolan, Kubatol a Aveflor. Přípravky těchto značek jsou pak plněny do 10 různých druhů obalů. Ochranné známky Akutol, Arpalit, Kubatol, Kerolan a Aveflor byly nakoupeny na začátku podnikání. Historie známky Akutol sahá do roku 1924. Produkty výrobní řady Akutol jsou spreje, které pomáhají ošetřit drobné rány v podobě popálenin, říznutí. Značka Kubatol je určena pro hospodářská zvířata, ale produkty jsou podobné výrobkům značky Akutol. Další značkou je Arpalit. Produkty této značky jsou určeny

pro veterinární použití. Do výrobní řady Arpalit se řadí šampony pro zvířata proti parazitům nebo spreje proti parazitům. Registrace známky Arpalit proběhla v roce 1939. Firma také produkuje výrobky pod značkou Trioderm. Tato řada obsahuje nosní, ušní spreje. Pod touto značkou je možné také zakoupit panthenolové spreje a pěny na spálenou pokožku. Výrobky značky Cognoscin jsou určeny pro dentisty. V produktovém portfoliu lze najít sprej pro zkoušku vitality zubu. Poslední obchodní značkou firmy je značka Aveflor. Mezi výrobky této produktové řady patří laky na vlasy nebo pěnová tužidla. Dlouhodobě jsou nejvíce exportovány výrobky značky Akutol. Výrobky prodává svým zákazníkům na zakázku nebo má s některými zákazníky domluvenou dlouhodobou spolupráci. Pro úspěch na trhu je pro Aveflor důležité také inovování a především vývoj a návrh nových výrobků.

4.2.2 Analýza tržeb podle zemí a výrobních řad Avefloru

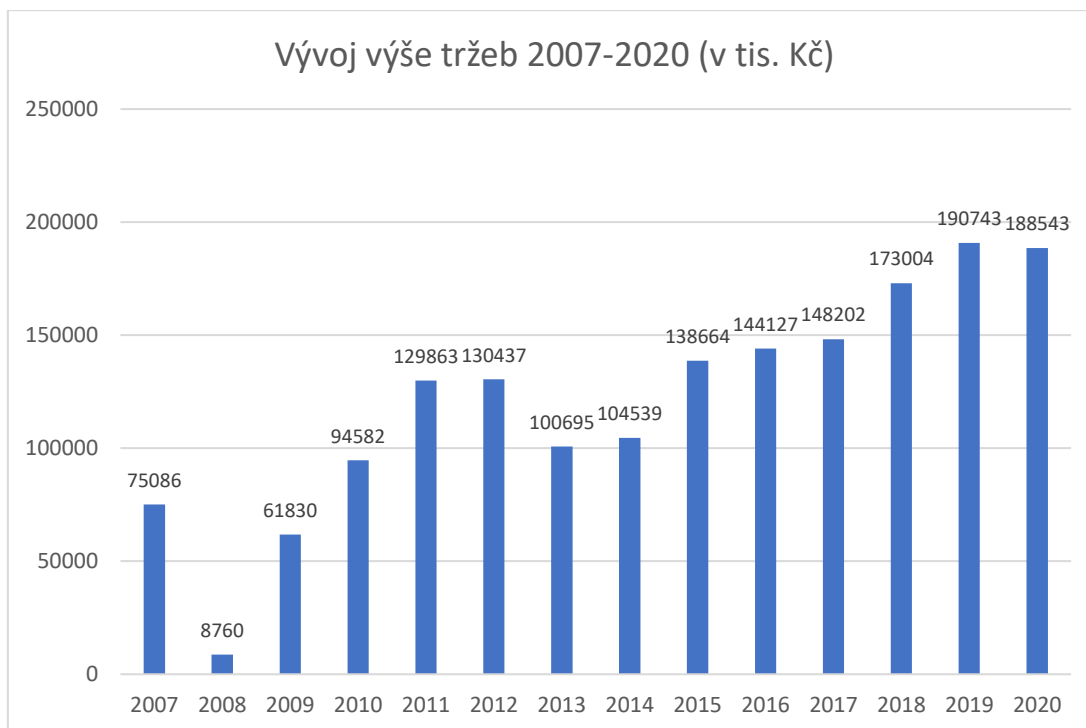
V této kapitole bude provedena analýza obchodních aktiv firmy. Úspěšnost obchodu je možné částečně určit podle výše tržeb. Tržby této společnosti se během doby působení firmy na trhu značně měnily. V následující tabulce lze vidět vývoj výše tržeb v jednotlivých letech od roku 2007 do roku 2020. Právě v tomto období zasáhly svět dvě významné krize. Jednalo o finanční krizi, která se z USA dostala do ČR v roce 2009. Další krize nebyla finančního původu, ale byla způsobena šířením koronaviru. Tato krize se v ČR projevila v roce 2020.

Tabulka 8: Vývoj výše tržeb (2007-2020) v tis. Kč

Rok	Výše tržeb (v tis. Kč)
2007	75086
2008	8760
2009	61830
2010	94582
2011	129863
2012	130437
2013	100695
2014	104539
2015	138664
2016	144127
2017	148202
2018	173004
2019	190743
2020	188543

Vlastní zpracování dle (aveflor, 2022)

Tržby v roce 2008 se oproti roku 2007 značně snížily. Od roku 2008 se tržby firmy zvyšují až do roku 2013, kdy firma zaznamenala propad zhruba o 3 miliony Kč. V roce 2020 byly tržby nižší než v roce 2019 vlivem snížení zakázek z důvodu pandemie koronaviru. Propad, ale nebyl nějak zvlášť významný, protože firma dokázala využít situace a vyrábět místo svých typických výrobků výrobky jiné.

Obrázek 7: Vývoj výše tržeb Avefloru 2007-2020 v tis. Kč

Vlastní zpracování dle (aveflor, 2022)

V roce 2019 byly tržby nejvyšší od začátku podnikání. Rok 2020 byl pro ČR rok nejintenzivnějších zavedených opatření, kvůli těmto opatřením byly tržby nižší než v roce 2019. Nejnižší byly v roce 2008 a druhé nejnižší v roce 2009. V době před vypuknutím finanční krize v ČR firma ztratila významného zákazníka, se kterým dlouhodobě spolupracovala. Právě proto nastal v roce 2008 a v roce 2009 značný propad tržeb. Ztráta tohoto odběratele ale nebyla následkem finanční krize 2008.

Další částí analýzy obchodní činnosti firmy jsou tržby firmy rozčleněné podle zemí, ze kterých pocházely. V tabulce je zachyceno 9 největších obchodních partnerů Avefloru dle států. Největším odběratelem firmy je belgická farmaceutická společnost Oystershell.

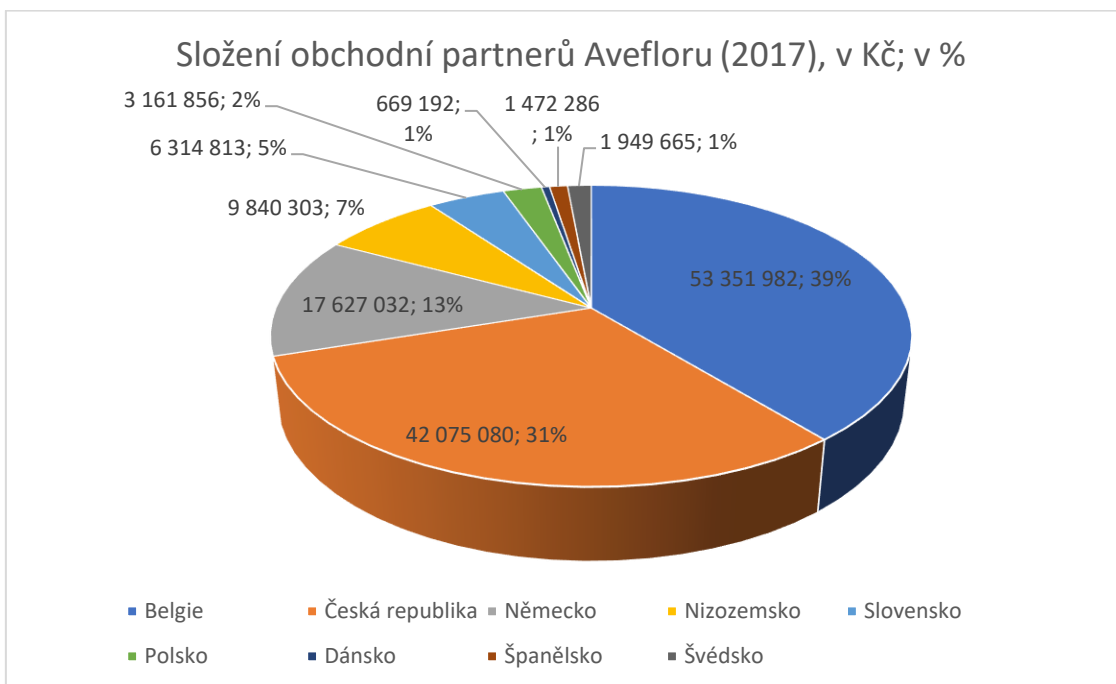
Tabulka 9: Složení obchodních partnerů Avefloru (2017-2020) v Kč

Obchodní partner	2017	2018	2019	2020
Belgie	53 351 982	53 720 565	68 268 950	66 948 198
Česká republika	42 075 080	45 482 238	47 264 807	53 146 070
Německo	17 627 032	28 991 991	22 553 143	24 370 026
Nizozemsko	9 840 303	11 194 871	9 701 630	9 992 954
Slovensko	6 314 813	6 143 609	4 868 513	4 589 487
Polsko	3 161 856	3 696 061	4 112 023	4 006 857
Dánsko	669 192	713 523	6 270 408	9 160 043
Španělsko	1 472 286	1 555 528	4 091 101	3 415 513
Švédsko	1 949 665	2 702 283	2 644 965	1 122 796

Vlastní zpracování dle (aveflor, 2022)

Veškerý vývoz firmy je realizován do zemí Evropy. V roce po vypuknutí pandemie ve světě byl snížen vývoz vlastních výrobků do Španělska, Švédska, Polska. Snížení vývozu ze strany Avefloru se týkalo i Slovenska. Naopak u některých zemí byl vývoz zvýšen. Obchod byl navýšen i v tuzemsku.

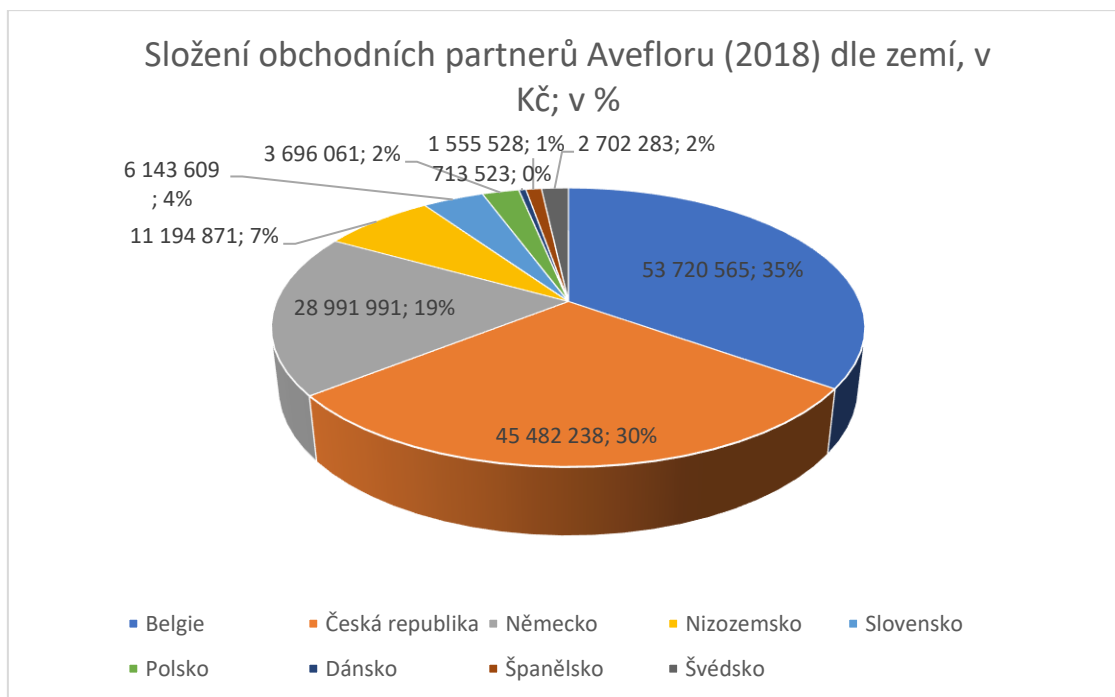
Dle údajů z tabulky jsou zpracovány grafy, na kterých jsou procentně zastoupeny tržby podle zemí od 2017 až do roku 2020.

Obrázek 8: Složení obchodních partnerů Avefloru (2017) dle zemí, v Kč; v %

Vlastní zpracování dle (aveflor, 2022)

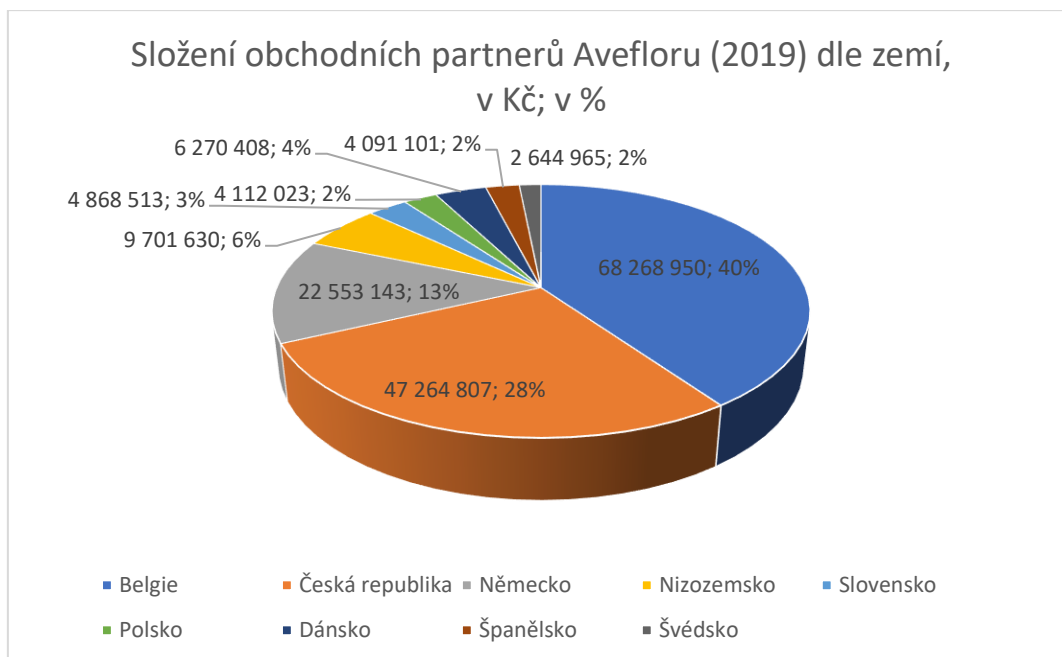
Na prvním grafu je zachyceno obchodování Avefloru v roce 2017 před vypuknutím krize koronaviru. Největší odběratelskou zemí byla Belgie, dále Česká republika. Německo se podílelo pouze 13 % na veškerých tržbách podniku. Celkově je ale Německo nejdůležitějším dovozním i vývozním obchodním partnerem.

Obrázek 9: Složení obchodních partnerů Avefloru (2018) dle zemí, v Kč; v %

Vlastní zpracování dle (aveflor, 2022)

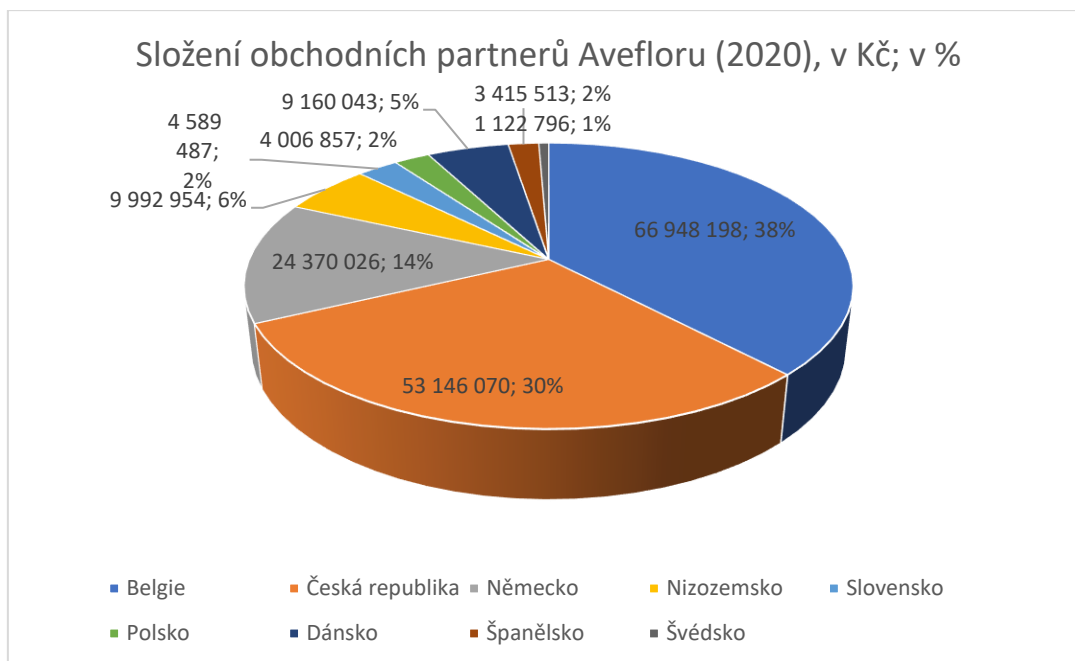
Vývoz do Belgie se oproti roku 2017 o 4 % snížil. Aveflor také značně navýšil vývoz do Německa o 6 %.

Obrázek 10: Složení obchodních partnerů Avefloru (2019) dle zemí, v Kč; v %

Vlastní zpracování dle (aveflor, 2022)

Vývoz se značně zvýšil do Dánska od roku 2017, kdy vývoz činil pouze kolem 670 000 Kč. V roce 2019 vývoz činil již 6 270 000 Kč a podíl na celkovém vývozu byl na úrovni 4 %. Oproti tomu export na Slovensko klesl o 2 000 000 Kč.

Obrázek 11: Složení obchodních partnerů Avefloru (2020) dle zemí, v Kč; v %

Vlastní zpracování dle (aveflor, 2022)

Dle zjištěných dat se zvyšuje objem tržeb pocházejících od zákazníků z Dánska. V roce 2017 tvořily tržby za výrobky z Dánska 1 % celkových tržeb. O tři roky později v roce 2020 export do Dánska činil již 5 %. Zároveň se také zvyšuje obchod realizovaný v České republice. V době pandemie bylo jednodušší pro firmy obchodovat s českými zákazníky, protože byl omezen kontakt s ostatními státy kvůli šíření viru. Zajímavostí je, že i přes negativní dopady krize dokázal Aveflor v roce 2020 nalézt nové obchodní partnery ze vzdálených regionů. Dlouhodobě je největší vývoz realizován do Belgie.

V níže uvedené tabulce je rozdělení tržeb podle výrokových řad, které podnik produkuje.

Tabulka 10: Vývoj prodaných výrobků (2017-2021) v Kč

Výroková řada	2017	2018	2019	2020	2021
Arpalit	11 040 208	11 262 273	11 165 515	11 839 650	11 978 366
Akutol	8 720 811	11 953 048	12 908 118	11 667 122	12 795 704
Anti-COVID				9 761 781	
Kubatul	3 932 831	2 683 428	3 208 613	3 986 949	2 996 308
Trioderm	1 938 243	1 045 869	1 076 837	445 225	489 793
Cognoscin	1 737 193	2 141 549	2 287 166	1 623 138	2 257 204
Kerolan	653 931	656 217	879 221	680 051	1 028 252

Vlastní zpracování dle interních zdrojů Aveflor

Firma do zahraničí exportuje dlouhodobě největší objem výrobků obchodní značky Akutol. Právě produkty této řady jsou ve výrobním portfoliu firmy od začátku podnikání. Mezi zdravotnické produktové řady se řadí výrobky značky Akutol. Produkty značky Akutol jsou určeny na lehká povrchová poranění typu odřenin nebo říznutí. Příkladem výrobku značky Akutol je voděodolný, ochranný plastický obvaz ve spreji. Největší tržby firma zaznamenala u Akutol spreje 60 ml.

Další významnou výrobní řadu společnosti Aveflor je Arpalit. Výrobky této řady jsou určeny pro veterinární použití. Tržby za výrobky této řady se neustále zvyšují. Z těchto výrobků je nejprodávanější šampon.

Nejmenší tržby podnik eviduje u značky Kerolan, i když se každým rokem zvyšují a v roce 2021 přesáhly tržby 1 000 000 Kč. Spreje značky Kerolan jsou určeny pro veterináře.

Dle zanalyzovaných dat společnosti Aveflor byla dezinfekce Anticovid prodávána pouze v roce 2020 tuzemským odběratelům. Celkový obrat těchto prodaných dezinfekcí činil 9,5 mil. Kč. Nejvíce bylo prodáno dezinfekce ve formě roztoku v objemu 250 ml. Zákazníci měli možnost nakoupit Anticovid v několika variantách, buď ve formě roztoku, nebo mechanického rozprašovače.

4.3 Dopady na hospodaření firmy způsobené pandemií covidu-19

Krise koronaviru měla na podnik značný dopad. Firma dokázala pružně reagovat. V počátcích pandemie se rozhodl Aveflor využít možnosti výroby a prodeje velice poptávaného statku dezinfekce Anticovid. Aveflor byl mezi prvními podniky v České republice, který začal dezinfekci vyrábět. Díky tomuto kroku se rozšířilo prodejní portfolio výrobků.

Podnik zaznamenal ale také negativní dopady opatření, která se týkala výroby. Právě v tomto úseku byla kvůli koronaviru zvýšená nemocnost výrobních dělníků. Aby byly tyto absence zaměstnanců nahrazeny, museli být v některých případech pracovníci ve výrobě zastupováni zaměstnanci z kanceláří.

V roce 2021 začíná společnost zaznamenávat dlouhodobější negativní dopady pandemie koronaviru. Podle vývoje se dopady budou ještě více prohlubovat v roce 2022. Tyto dopady se budou týkat zvyšování cen surovin a dlouhých dodacích lhůt. Významným dopadem pandemie koronaviru je výrazné zpoždění dodávek materiálu a surovin do podniku, které jsou potřebné pro další výrobu produktů Avefloru. Zpoždění zásilek materiálu se negativně projeví v tržbách firmy, protože pokud firma nemá dostatek materiálu a surovin, nemůže dále vyrábět, a tedy ani prodávat své výrobky svým odběratelům. Odběratelé proto musejí buď na objednávku čekat, nebo se rozhodnou přejít ke konkurenci. Tento dopad je doprovázen značným zvyšováním cen vstupů z důvodu vysoké míry inflace v České republice a v Evropské unii.

S výrobou úzce souvisí také realizace obchodu především do zahraničí. Některé hranice států byly uzavřeny nebo striktně hlídány, proto byla tedy doprava zboží značně ztížena a prodloužena. Mezi další restriktce, které byly zavedené a firmy se dotkly, se řadí nošení roušek ve všech prostorách firmy a doporučení home office práce pro technicko-hospodářské zaměstnance firmy.

Aby byly negativní dopady částečně regulovány, stát nabídl možnost využití podpůrných balíčků, které firma využila. Jednalo se o program Antivirus, který měl pomoci společností v době pandemie pokrýt mzdové náklady zaměstnanců a veškeré fixní náklady, které musela

firma vynaložit. Další podporou od státu, kterou firma využila, byl příspěvek na nákup antigenních testů určených pro povinné testování zaměstnanců.

Podle provedené analýzy byly dopady na firmu Aveflor jak negativní, tak i pozitivní. Jedním z pozitivních dopadů je výše zisku, který se oproti předcházejícím rokům výrazně zvýšil.

Tabulka 11: Vývoj výsledku hospodaření Avefloru (2018-2020) v Kč

Výsledek hospodaření	2018	2019	2020
Před zdaněním	-1 529 532	10 008 781	21 336 029
Po zdanění	-1 555 985	8 159 301	17 304 032

Vlastní zpracování dle (aveflor, 2022)

V roce 2018 firma vykazovala ztrátu ve výši více než 1 500 000 Kč. Za rok 2019 ale vykázala zisk a dokázala se tedy dostat ze značné ztráty do zisku. V roce 2020 byla vlna koronaviru nejhorší, i přes veškeré negativní dopady krize dokázala firma značně navýšit svůj provozní zisk. V roce 2020 byl zisk oproti roku 2019 dvojnásobný. Jedním z důvodů, proč se tak stalo, je předmět podnikání Avefloru, tedy výroba a prodej zdravotnických a chemických produktů. Právě po těchto produktech byla v době pandemie značně zvýšená poptávka. Krize koronaviru nezastavila růst firmy a v roce 2020 dokázala firma najít nové obchodní partnery jak z Evropy, tak i ze vzdálených regionů. Mezi nové obchodní partnery patří Turecko, Japonsko, Malajsie a Itálie. Podle provedené analýzy bylo zjištěno, že se nejvíce koronavirová pandemie dotkla oddělení obchodu, kdy byly v roce 2020 a 2021 výrazněji sníženy zakázky firmy.

Recese působí alespoň částečně na každý podnik. Dopady se mohou projevit v několika možných úsecích firmy. Obě krize měly na podnik dopad. Podle zjištěných informací měla na podnik významnější dopad krize koronaviru. Firma v době finanční krize ztratila velice důležitého zákazníka, proto byly tržby značně sníženy. Finanční krize lze alespoň částečně předvídat a připravit se na ně. Koronavirová krize přišla nečekaně a restriktce zaváděné vládou měly značný dopad jak na chod podniku, tak i na realizaci zahraničního obchodu se zákazníky nebo na komunikaci s dodavateli ze zahraničních zemí. Pro vypořádání s krizí koronaviru měl Aveflor výhodu zaměření podnikání na výrobu farmaceutických

a chemických produktů. Po těchto výrobcích byla v době zdravotní krize zvýšená poptávka. I tak podnik zaznamenal snížení zakázek po produktech, které se netýkaly zdravotnictví.

Závěr

Krise je pro hospodaření firem vždy velkou zátěží, ale právě v krizi se ukáže, jak jsou jednotlivé společnosti silné a umí se s krizí vypořádat. Cílem práce bylo vyhodnocení dopadů na mezinárodní obchod vybrané farmaceuticko-chemické firmy.

Ukázkou silné a konkurenceschopné firmy je společnost Aveflor. Firma dokázala i přes nepřízeň krizových opatření zavedených vládou krizi zdárně přečkat, a dokonce i značně navýšit zisk a podpořit další růst firmy formou investic. Pozitivní dopady se netýkaly pouze navýšení zisku, ale také získání nových obchodních partnerů z dalekých světových regionů od České republiky.

Koronavirová recese se podniku značně dotkla, a to z důvodu zvyšování cen materiálů a energií, které bude ještě delší dobu probíhat. Tyto zvýšené náklady se promítnou do zvýšení cen konečných výrobků pro zákazníky. Největší dopad se týká hlavně dodávek surovin a obalů ze zahraničí. Dodací lhůty u objednaného materiálu byly značně prodlouženy, protože mnoho produktů pocházelo z Číny a byl ho nedostatek.

Vzhledem k tomu, že koronavirová krize byla způsobena vysoce nakažlivým covidem-19, farmaceutické a chemické firmy měly možnost částečně využít této krize. Právě ve zdravotní krizi je pro firmu důležité přeorientovat svůj výrobní a prodejní sortiment. Pro firmu Aveflor to byla výroba dezinfekce Anticovid. Po druhu této dezinfekce byla výrazná poptávka, proto mohla tedy dezinfekci prodávat místo některých jiných výrobků. Změna výrobního a prodejního sortimentu se týkala pouze roku 2020, byla to tedy dočasná změna a v dalších letech se firma vrátila k výrobě výrobků obchodních značek.

Pro firmu byl největší problém vypořádat se s omezeními ze strany státu formou opatření. Dalším značným narušením podnikání byla zvýšená nemocnost zaměstnanců. Pokud tedy zaměstnanci onemocněli covidem-19, měli povinnost dodržet 14denní karanténu, což mohlo omezit plynulost výroby.

Dle analýzy bylo zjištěno, že následky vlny koronaviru ponese podnik ještě do budoucna a dopady budou dlouhodobější. Další výhodou, která se týkala krize koronaviru, byla

podpora pro firmy od státu, aby nebyla omezení zavedená ze strany státu tolik výrazná. V případě finanční krize nebyly podnikům nabídnuty žádné podpůrné programy pro zmírnění dopadů finanční krize na firmy.

Nyní je možné dle dat vyvrátit nebo potvrdit stanovené předpoklady. První z předpokladů byl z části potvrzen, firma zaznamenala pokles poptávky. Naopak provozní zisk firmy byl navýšen. Druhý z předpokladů lze také potvrdit. Firma v době pandemie přizpůsobila výrobní portfolio. Poslední z předpokladů byl vyvrácen. Odběratelé firmy byli před pandemií i po ní podobní. I přes veškeré vlivy se podnik s krizí vypořádal velice dobře a pokračuje dále ve svém podnikání a stále se úspěšnost firmy zvyšuje.

Seznam použité literatury

Aveflor: O nás, 2021. Aveflor: O nás [online]. 2021 [cit. 2021-12-27]. Dostupné z: <https://www.aveflor.cz/o-nas.html>

Aveflor: Účetní závěrky a valná hromada, 2021. Aveflor: Účetní závěrky a valná hromada [online]. 2021 [cit. 2021-12-27]. Dostupné z: <https://www.aveflor.cz/ucetni-zaverka-valna-hromada.html>

Aveflor: Výroční zpráva 2020, 2021. Aveflor: Výroční zpráva 2020 [online]. 2021 [cit. 2022-01-26]. Dostupné z: https://www.aveflor.cz/files/ucetni_zaverky_valna_hromada/vyrocní-zprava-2020-final.pdf

Aveflor: Výroční zpráva 2019, 2020. Aveflor: Výroční zpráva 2019 [online]. 2020 [cit. 2022-01-26]. Dostupné z: https://www.aveflor.cz/files/ucetni_zaverky_valna_hromada/vyrocní-zprava-2019-final-sken.pdf

Aveflor: Výroční zpráva 2018, 2019. Aveflor: Výroční zpráva 2018 [online]. 2019 [cit. 2022-01-26]. Dostupné z: https://www.aveflor.cz/files/ucetni_zaverky_valna_hromada/vyrocní-zprava-2018-final-small.pdf

BLAŽEK, Jiří, Vladimír TOMŠÍK, Alena KERLINOVÁ aj, 2014. Národní hospodářství. Brno. ISBN 978-80-210-6949-7.

BusinessInfo: Koronavirus jaká je situace ve světě, 2021. Businessinfo: Koronavirus jaká je situace ve světě [online]. 7.3. 2020 [cit. 2021-12-09]. Dostupné z: <https://www.businessinfo.cz/clanky/koronavirus-jaka-je-situace-ve-svete/>

Czechinvest: Definice malého a středního podnikatele, © 1994–2021. Czechinvest: Definice malého a středního podnikatele [online]. © 1994–2021 [cit. 2021-12-28]. Dostupné z: <https://www.czechinvest.org/cz/Sluzby-pro-male-a-stredni-podnikatele/Chcete-dotace/OPPI/Radce/Definice-maleho-a-stredniho-podnikatele>

CZESANÝ, Slavoj, 2006. Hospodářský cyklus: teorie, monitorování, analýza, prognóza. Praha: LINDE PRAHA. ISBN 80-7201-576-1.

Infoabsolvent: Chemický, farmaceutický, rafinérský průmysl. Infoabsolvent: Chemický, farmaceutický, rafinérský průmysl [online]. 2021 [cit. 2022-02-03]. Dostupné z: <https://www.infoabsolvent.cz/Temata/ClanekAbsolventi/8-8-66>

JUREČKA, Václav. Makroekonomie. 3., aktualizované a rozšířené vydání. Praha: Grada Publishing, 2017. Expert. ISBN 978-80-271-0251-8.

KISLINGEROVÁ, Eva, 2009. Podnik v časech krize. Grada. ISBN 978-80-247-3136-0.

KRUGMAN, Paul Robin, 2018. International economics Theory and Policy. Pearson

Krize - ekonomická krize, © 2000 - 2022. Kurzy.cz: Krize- ekonomická krize [online]. © 2000 - 2022 [cit. 2022-05-02]. Dostupné z: <https://www.kurzy.cz/ekonomika/krize/>

MACHKOVÁ, Hana, Eva ČERNOHLÁVKOVÁ a Alexej SATO, 2014. Mezinárodní obchodní operace. 6., aktualiz. a dopl. vyd. Praha: Grada. ISBN 978-80-247-4874-0.

MBank: 4 nejznámější ekonomické krize za uplynulých sto let, 2015. MBank: 4 nejznámější ekonomické krize za uplynulých sto let [online]. 7. 9. 2015 [cit. 2021-12-27]. Dostupné z: <https://www.mbank.cz/blog/post,611,4-nejznamejsi-ekonomicke-krize-za-uplynulych-sto-let.html>

Ministerstvo vnitra ČR: Vláda na tři týdny zakázala pohyb mezi okresy. Omezení má zabránit šíření agresivních mutací koronaviru, 2021. Ministerstvo vnitra ČR: Vláda na tři týdny zakázala pohyb mezi okresy. Omezení má zabránit šíření agresivních mutací koronaviru [online]. 2021 [cit. 2022-03-10]. Dostupné z: <https://www.mvcr.cz/clanek/vlada-na-tri-tydny-zakazala-pohyb-mezi-okresy-omezeni-ma-zabranit-sireni-agresivnich-mutaci-koronaviru.aspx>

NEUMANN, Pavel, Pavel ŽAMBERSKÝ a Martina JIRÁNKOVÁ, 2010. Mezinárodní ekonomie. Praha: Grada. ISBN 978-80-247-3276-3.

SALISBURY, Philip S., 2015. Economic crisis. University Press of America. ISBN 978-07-618-6683-1.

SVATOŠ, Miroslav, 2009. Zahraniční obchod: Teorie a praxe. Grada. ISBN 978-80-247-2708-0.

WITS World Integrated Trade Solution: Czech republic Chemicals Exports, Imports, 2022. WITS World Integrated Trade Solution: Czech republic Chemicals Exports, Imports [online]. 2022 [cit. 2022-02-22]. Dostupné z: https://wits.worldbank.org/CountryProfile/en/Country/CZE/Year/LTST/TradeFlow/Export/Partner/by-country/Product/28-38_Chemicals